کارل ڕۆجەرز، تیۆر و دیدگاکانی.. جوتیار

پێشەکی..

کارل ڕۆجەرز کێیە:

کارل ڕۆجەرز (۱۹۰۲-۱۹۸۷) دەروونناسێکی گرنگ و چارەسەرکاری دەروونی ئەمریکی بوو. ئەو بە یەکێک لە دامەزرێنەرانی (دەروونناسی مرۆیی) هیومانیستی دادەنرێت، کە بە “هێزی سێیەم” لە دەروونناسیدا ناسراوە. ڕۆجەرز لە شاری ئۆک پارک لە ویلایەتی ئیلینۆیس لەدایکبووە و بۆ یەکەمجار پێش ئەوەی ڕوو لە دەروونناسی بکات، کشتوکاڵی خوێندووە. ئەو چارەسەری (کەسی- سەنتەر) بۆ نەخۆشەکانی پەرەپێدا، کە تیایدا گرنگی بە پەیوەندیی پێزانین و هاوسۆزی نێوان چارەسەرکەرو کەسی نەخۆش دەدرێت. کارەکانی جەختیان لەسەر گرنگی خۆوەدیهێنان و گەشەکردنی کەسی کردۆوە. تیۆرییەکانی ڕۆجەرز کاریگەرییەکی بەرچاویان لەسەر چارەسەری دەروونی و پێداگۆگی(پەروەردە) و ئامۆژگاری هەبووە. هەروەها مامۆستای زانکۆی شیکاگۆ و زانکۆی ویسکۆنسن بووە.

کارل ڕۆجەرز یەکێک بوو لە دەروونناسە کاریگەرەکانی سەدەی بیستەم و پێشەنگێکی دەروونناسی مرۆڤدۆستی بوو. کارەکانی لە بنەڕەتدا شێوازی تێگەیشتنمانی لە ڕەفتاری مرۆڤ و تەندروستی دەروونی گۆڕیوە. لەم بابەتەدا بەدواداچوون بەهەندێک لە چەمکە سەرەکییەکانی تیۆرییەکانی دەکەین بە شێوەیەکی کورت و تیشک دەخەینە سەر گرنگییەکانیان بۆ دەروونناسی مۆدێرن.

چارەسەری کەسی- سەنتەر

ڕۆجەرز بە پەرەپێدانی چارەسەری (کەسی – سەنتەر) ناسراوە، کە بە چارەسەری کەسی- سەنتەر بۆ نەخۆشەکان ناسراوە. ئەم شێوازە چارەسەرییە بە نەخۆشەکانی لە ناوەندی پرۆسەی چارەسەرکردندا دادەنێت. بە پێچەوانەی ئەو ڕێبازە باوانەی کە چارەسەرکەر وەک شارەزایەک مامەڵە دەکات، چارەسەری (کەسی سەنتەر)ی نەخۆش وەک شارەزا لە ژیانی خۆیدا دەبینێت.

بنەما سەرەکییەکانی چارەسەری کەسی – سەنتەر

قەدرپێدانی ئەرێنی بێ مەرج: چارەسەرکەر بەبێ حوکمدان یان مەرجەکان نەخۆشەکە قبوڵدەکات. ئەم قبوڵکردنە ژینگەیەکی تەندروست

بنیاد دەنێت کە تێیدا کەسی نەخۆش بتوانێت بە ئازادی خۆی دەربڕێت و قسە لەسەر گرفتەکانی خۆی بکات.
هاوسۆزی: چارەسەرکەر هەوڵدەدات بە قووڵی لە هەست و دیدگای کەسەکە تێبگات. ئەم هەڵوێستە هاوسۆزییە متمانە و کراوەیی لە پرۆسەی چارەسەرکردندا بەرەو پێش دەبات.
یەکدەنگی / ڕەسەنایەتی : ڕەسەنایەتی لەلایەن چارەسەرکەرەوە زۆر گرنگە. چارەسەرکەری هاوسەنگ لە کارلێکەکانی لەگەڵ نەخۆشەکانی ڕاستگۆ و شەفافە.

چەمکی خود و خۆبەدیهێنان

توخمێکی سەنتراڵی تیۆری ڕۆجەرز چەمکی خودە. ئەو پێیوابوو کە هەموو مرۆڤێک پێویستییەکی زگماکی هەیە بۆ خۆڕاستکردنەوە، ئارەزووی گەیشتن بە توانا تەواوەکانی. چەمکی خود پێکدێت لە خودی ڕاستەقینە (چۆن لە ڕاستیدا خۆمان دەبینین) و خودی ئایدیاڵ (پێمان خۆشە چۆن بین). ناتەبایی نێوان ئەم دووانە دەتوانێت ببێتە هۆی ناڕازیبوون و کێشەی دەروونی.

گرنگی ئەزموونەکان

ڕۆجەرز جەختی لە گرنگی ئەزموونە کەسییەکان کردەوە لە پرۆسەی گەشەکردنی تاکدا. ئەو ئاماژەی بەوەدا کە مرۆڤەکان دەتوانن لە ڕێگەی ئەزموونە ڕاستەوخۆکانەوە فێرببن و گەشە بکەن کاتێک لە ژینگەیەکی پشتیوانیکەردان و هەلیان بۆ دەڕەخسێندرێت.
کاریگەری لەسەر پەروەردە و بوارەکانی تر
جگە لە چارەسەری دەروونی، کارەکانی ڕۆجەرز کاریگەرییەکی بەرچاوی لەسەر بوارەکانی دیکەی وەک پەروەردە و چارەسەرکردنی ناکۆکی هەبووە. لە بواری پەروەردەدا داکۆکی لە ژینگەیەکی (فێرکردنی – سەنتەر) کرد کە تێیدا خوێندکاران چالاکانە بەشداری پرۆسەی فێربوونیان بکەن.

ڕەخنە لە تیۆرییەکانی ڕۆجەرز

هەرچەندە ڕێبازەکانی ڕۆجەرز تاڕادەیەکی زۆر بە شێوەیەکی ئەرێنی وەرگیراون، بەڵام هەندێک خاڵی ڕەخنەیش هەن لەسەر بۆچونەکانی. هەندێک لە ڕەخنەگران دەڵێن کە شێوازەکانی زۆر بێ پێکهاتەن یان بە شێوەیەکی گونجاو چارەسەری نەخۆشیە دەروونییە قورسەکان ناکەن.

ئەنجامگیری

کارل ڕۆجەرز کاریگەرییەکی درێژخایەنی بەجێهێشتووە بە ڕێبازە مرۆڤدۆستانەکەی لە دەروونناسیدا. جەختکردنەوەکانی لەسەر هاوسۆزی

و قبوڵکردن و ڕەسەنایەتی نەک هەر شێشەکی لە پراکتیکی چارەسەری دەروونیدا کرد بەڵکو تێگەیشتنمانی فراوانتر کرد کە مرۆڤبوون لە پەیوەست بە بەرخوردکردن لەگەڵ کەسی نەخۆش یان چارەسەروەگرمانای چییە.
تیۆر و دیدگاکانی کارل ڕۆجەرز کاریگەرییەکی درێژخایەنیان لەسەر دەروونناسی وپەروەردەو دیسیپلینەکانی پەیوەندیدار هەبووە.
چارەسەری سەنتەری – کەس، پچڕانەکی پێشێیی بوو لەگەڵ ڕێبازە باوەکانی ئەوکاتە و زەرجار تاکڕەوانەی شیکاری دەروونی و ڕەفتارگەرایی. بەڵکو ڕۆجەرز سەرنجی لەسەر تاک و ئەزموونەکانی و بەدواداچوونی گەشەکردنی کەسی بوو. ئەو بڕوای تەواوی بەو شتە هەبوو کە هەموو کەسێک توانای چاکبوونەوە و پەرەپێدانی خۆی هەیە، بە مەرجێک ژینگەیەکی پشتیوان و پێزان بدۆزێتەوە.
جەختکردنەوەی ڕۆجەرز لەسەر هاوسۆزی، ڕەچاوکردنی ئەرێنی بێ مەرج و یەکگرتوویی نەک هەر شێشەکی لە پەیوەندییە چارەسەرییەکاندا کرد بەڵکو تێگەیشتنمان لە پەیوەندییە نەوان کەسییەکان بە گشتی قووڵتر کردەوە. ئەم بنەمایانە ئێستا تەنها لە چارەسەری دەروونیدا ستاندارد نین، بەڵکو لە بواری پەروەردە و کاری کۆمەڵایەتی و ڕاوێژکاری و تەنانەت بەڕێوەبردنیشدا بەکاردەهێنرێن. ئەو بیرۆکەیەی کە (مرۆڤەکان کاتێک هەست بە قبوڵکردن و تێگەیشتن دەکەن، باشترین فێربوون و گەشەکردنە)، بووەتە بنەمایەکی ڕێنماییکەری چەمکە پەروەردەیی و سەرکردایەتییە مۆدێرنەکان.
بەشدارییەکی گرنگی دیکەی ڕۆجەرز چەمکی خۆڕاستکردنەوەیەتی. لە سەردەمێکدا کە زۆرجار تەندروستی دەروونی لە نەبوونی نەخۆشیدا کورت دەکرایەوە، جەختی لەسەر توانای هەر تاکێک دەکردەوە بە پەرەپێدانی خودێکی ڕەسەن. ئەم بەدواداچوونە بە ڕەسەنایەتی و گەشەپێدانی کەسی ئەمڕۆ لە جاران زیاتر پەیوەندیدارە، بە تایبەت لە ژێر ڕۆشنایی تەحەددای کۆمەڵایەتی وەک فشار بۆ ئەنجامدان، پرسەکانی ئایدینتیتەت و گۆشەگیری کۆمەڵایەتی.
بێگومان دەبێت سنووردارببوونی ڕێبازەکانیشی لەبەرچاو بگیرێت. ڕەخنەگران ناوبەناو گلەیی لە نەبوونی پێکهاتەی شێوازەکانی یان کاریگەری سنووردارکردنەکانی دەکەن لە ڕەوشی تەکچوونی دەروونی توندا. سەرەڕای ئەوەش، هێشتا جێگەی مشتومڕ نییە. ڕۆجەرز بە ڕێبازە مرۆڤدۆستەکەی دەستی بە گۆڕینی پارادایم کرد. ئەو نیشانی داوە کە گۆڕانکاری ڕاستەقینە لە پەیوەندییەکی ڕێزدارەوە سەرچاوە دەگرێت، پەیوەندییەک کە تێیدا مرۆڤەکان هەست بە پارێزراوی دەکەن بە دەربڕینی هەستی ڕاستەقینەی خۆیان.
لە کۆتاییدا، میراتی کارل ڕۆجەرز بەردەوامە لە هەموو دانیشتنەکی

چارەسەرییدا، لە هەموو گفتوگۆیەکی هاوسەزیدا، و لە هەر شوێنێکدا خەڵک بە کراوەیی و پێزانینەوە یەکتر ببینن. دیدگای ئەو بە دەروونناسییەکی مرۆییتر ئەوەمان بیردەخاتەوە کە چاکبوونەوە و گەشەکردن هەمیشە لەو شوێنە دەست پێدەکات کە ڕاستگۆیی خۆمان و ئەوانی دیکە بەیەکەوە گرێمان دەدات.

جوتیار

تورکیا و بێ دەنگی ئەوروپا.. شورش عزیز سورمە

دەستگیرکردنی ئەکرەم ئیمام ئۆغڵو، سەرۆکی شارەوانی ئەستەنبوڵ و هێمای بەهارێکی دیموکراسی لە وڵاتێکدا کە تادێت لەلایەن گاگێکی تاکڕەوییەوە چەوساوەتەوە، نوێنەرایەتی لاپەڕەیەکی نائارامکەر دەکات لە مێژووی ئەم دواییەی تورکیادا. لە کاتێکدا سەبەری سەرکوتکردن بەسەر وڵاتێکدا دەسوڕێتەوە کە لە ئێستاوە بەهەی دە ساڵێک لە پەرەسەندنی لێبوردەییەکانەوە ماندوو بووە، وێنەی سەدان ئەفسەری پۆلیس کە دەوروبەری شوێنی نیشتەجێبوونی سەرۆکی شارەوانی توانیویانە، وەک لە ئاوێنەدا، ئەو شکاوییەی کۆمەڵایەتی و سیاسییە قووڵە بگرن کە ئەم دەستگیرکردنە ئاشکرای دەکات. ئیمامئۆغڵو، کە لە ساڵی ٢٠١٩ دەستبەکاربووە، نەک تەنها نوێنەرایەتی خەبات دژی دەسەڵاتی چەسپاو بەڵکوو هیوای ملیۆنان تورکی بێزار لە حوکمڕانییەکی ئارەزوومەندانە و ستەمکارانە. ناوبراو لە پەیامە ڤیدیۆییەکەیدا وتی: ئەمە ستەمکارییە، تیشکی خستە سەر ئازایەتی خۆی لە بەرامبەر ئەو هێزانەی خراپەکاریدا کە بە وتەی خۆی دامەزراوەکانی دەوڵەت بەکاردەهێنن بۆ چەقاندنی ئیرادەی گەل. ئیرادەی ئەو بۆ وازنەهێنان، تەنانەت لە بەرامبەر دڕندەیی سەرکوتی سیستماتیکیشدا، وەک بانگەوازێک بۆ بەرخۆدان بۆ هەموو ئەوانەی بەدوای داهاتوویەکی باشتردا دەگەڕێن بە تورکیا دەنگ دەداتەوە. چوارچێوەی ئەم گرتنە گۆشەگیر نییە. بەشێکە لە ستراتیژێکی فراوانتر، کە تەواوی نەوەیەکی نەیاران دەکاتە ئامانج، لەوانە ڕۆژنامەنووسان و خاوەنکارەکان، بە تۆمەتەکانی لە گەندەڵییەوە تا

تیرۆر. زۆرجار لە پشت ئەم ناوە قورسانەدا یارییەکی دەسەڵات هەیە کە ئامانجی بێدەنگکردنی هەر ناڕەزایەتییەک و پاراستنی کۆنترۆڵی توند بەسەر گۆڕانەوەی گشتیدایە. بڕیاری ئەم دواییەی پارێزگای ئیستەنبوڵ بۆ قەدەغەکردنی هەموو خۆپیشاندانە سیاسییەکان بۆ چەند ڕۆژێک، هێمای کەشوهەوای ترس و سەرکوتکردنە: پەیامێکی ڕوون کە ناڕەزایەتی تەحەمول ناکرێ. کاردانەوەکانی ئۆپۆزسیۆن کە بە ئاشکرا باس لە "کودەتا" دەکات دژی داهاتووی دیموکراسی تورکیا، نابێت بە کەم سەیر بکرێت. لەگەڵ ئەوەی کە ئیمامئۆغڵو وەک نەیارێکی ئەگەری ڕەجەب تەیب ئەردۆغان لە هەڵبژاردنەکانی داهاتووی سەرۆکایەتی لە ساڵی ٢٠٢٨دا دەبینرێت، دەستگیرکردنی ئەو تایبەتمەندی ئۆپەراسیۆنی ڕاگرتن وەردەگرێت: نەک تەنها دژی ئەو، بەڵکو دژی هەموو ئەو کەسانەی خەون بە بەدیلێکەوە بۆ ڕژێمی ئێستا دەبینن. سێشەممەی ڕابردوو، بەیاننامەیەکی تونسەر باکرهان، سەرۆکی پارتی دیموکراتی لایەنگری کورد، جەختی لەوە کردەوە کە دەستگیرکردنەکە "هێرشە بۆ سەر دیموکراسی و ئیرادەی گەل"، بە ڕوونی هەستی بەپەلەیی ئەو کەسانەی کە دژایەتی ئەم دەسەڵاتە ستەمکارە دەکەن، هەستی پێدەکەن. لە کاتێکدا تورکیا بەرەو توندکردنەوەی زیاتری گاگەکە دەڕوات، پێدەچێت داهاتووی دیموکراسییەکی گەشەسەندوو خەریکە دەخلیسکێت. لەم سیناریۆ تاریکەدا فیگەری ئەکرەم ئیمامئۆغڵو وەک چرایەک بە زۆر کەس دەدرەوشێتەوە و ئارەزووی ئازادی و دادپەروەری بەرجەستە دەکات. چیرۆکەکەی نەک هەر چیرۆکی سەرۆک شارەوانییەکی دەستگیرکراو بێت، بەڵکو هێمای کۆمەڵگەیەک بێت کە ڕەتیدەکاتەوە بێدەنگ بێت و ملکەچ بێت. جەوهەرییە کە جیهان ڕووناکی دەنگی خۆی نەکوژێنێتەوە، بەڵکو گەورەتری بکات، بۆ ئەوەی تورکیا و کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی بیربخاتەوە کە ئازادی نەک ستەمکاری، دەبێت ئەو پەیوەندییە بێت کە هەموو نەتەوەیەکی پێشکەوتنخواز یەکدەخات. لەم ساتەوەختە چارەنووسسازەدا، زۆر گرنگە نەک تەنها بۆ ئەو پارچەی دەلەڕ ئازادکردنی ئیمامئۆغڵو، بەڵکو بۆ بەرگریکردن لە بەها دیموکراسییەکانیش کە ئەگەر نەپارێزرێن، مەترسی کەوتنە ناو لێبیرچوونەوەیان لەسەرە، کە بکرێنەوە. خەبات بۆ دیموکراسی بەردەوامە و داهاتووی تورکیا پەیوەستە بەوەی کە هەریەکێک لە ئێمە دەنگی خۆمان بەرز بکەینەوە لە دژی نادادپەروەری.

شورش عزیز سورمێ

رابیا رێگە یەکەم ژنە ئەڵمانی کەشتیوانی ئاسمانییە.. رەزا شوان

زانا و ئەندازیاری ئەلیکترۆنی بەناوبانگ و پسپۆری بواری رۆبۆتی زیرەک، خاتوو (رابیا پاتریشیا رێگە) بوو بە یەکەم ژنە کەشتیوانی ئەڵمانی، کە لە رۆژی هەینی (٤/ نیسان/٢٠٢٥) لەگەڵ سێ کەشتیوانی تردا، کە رابیا سەرکردەی تیمەکەی دەکرد. بۆ ماوەی (٤) رۆژ، بە کەشتی (فرام – ٢) چوونە بۆشایی ئاسمان و لە بەرزی (٤٢٥ – ٤٥٠) کیلۆمەتر بە خولگەی زەویدا، بەسەر جەمسەری باکوور و جەمسەری باشووری زەویدا سووڕانەوە. چەندین تاقیکردنەوەیان ئەنجامدا. بێ زیان گەڕانەوە سەر زەوی.

رابیا، لە ساڵی (١٩٩٦) لە شۆنبێرگ لە (بەرلین) ی پایتەختی ئەڵمانیا لەدایکبووە. لە ئێستادا تەمەنی (٢٩) ساڵە. رابیا منداڵێکی زیرەک بوو. یەکەم کچە لە ئەڵمانیادا، کە لە تەمەنی (١٣) ساڵیدا، بوو بە خوێندکاری زانکۆ. لە قۆناغی یەکەمدا بڕوانامەی بەکالۆریۆسی لە زانکۆی تەکنیکی سروشتی، لە شاری (ترۆندهایم) لە نەرویج بەدەستهێنا و بوو بە ئەندازیارێکی تەکنیکەکانی کارەبا. لە پەیمانگای بەرلین، بڕوانامەی لە تەکنیکەکای کارەبای وەرگرت. بڕوانامەی ماستەری لە تەکنیکەکانی کارەبا و لە زانیاری و لە پسپۆریی لە رۆبۆتی زیرەک، لە زانکۆی زۆریخ لە سویسرا بەدەستهێناوە. لە کالیفۆرنیا – لە ئەمریکا دا، مەشقی فڕینی کردووە. بۆ دەربڕدنیش لە دۆخە سەختەکاندا، لە ئالاسکا، و لە دوورگەی سڤالباردی نەرویجی راهێنانی کردووە.

هەر لەم دوورگەیەی نەرویجدا، چاوی بە پلاندارێژەری گەشتە ئاسمانییەکە، جۆن وانگ کەوت. جۆن رابیای بۆ ئەو گەشتە بانگهێشت کرد.

گەشتە لەسەر راسپاردن و بە سپۆنسەری ملیادەری ماڵتی – چینی (جۆن وانگ)ەوە رێکخرا. ئامادە نەبوو کە ئاشکرای بکات، بۆ ئەم گەشتە چەند پارەی داوە.

رابیا رۆگێ سەرکردەی تیمی گەشتەکە بوو. بێجگە لە خۆی سێ کەسی کەش هاوبەشبوون لەگەڵیدا، کە ئەمانە بوون: دەرهێنەری فیلمی سینەمایی نەرویجی خاتوو (یانتک میکێلسن) و رێبەری جەمسەریی ئوسترالی (ئێریک فیلیپس) و ملیاردێری چینی (جۆن یانگ). کە لە رۆژی هەینی (٤/ ٤/ ٢٠٢٥) چوونە ناو کەپسوولی دراگۆن، کە لەلایەن کۆمپانیای (سپەیس ئێکسی ئیلۆن ماکس) ەوە دروستکراوە. بە هۆی رۆکێتی سپیس ئێکس (فالکۆن ٩) بە گۆشەی (٩٠) پلە، بەرەو ئاسمان بوونەوە. ئەرکەش بە ناوی (فرام ٢) ناونرا. فرام ناوی کەشتییەکی چارۆگەداری بەناوبانگی نەرویجی بوو، کە زیاتر لە سەدەیەک پێش ئێستا، لەنێوان ساڵانی (١٨٩٣) و (١٩١٢) دا، تیمێک لە زانایانی و توێژێنەرانی نەرویجی، بۆ دوزینەوەی نوێ و بۆ توێژینەوە، گەشتێکیان پێی کرد، بۆ جەمسەری باکوور و جەمسەری باشووری زەوی. وەک رێزلێنان و بەرزڕاگرتنی یادی ئەو کەشتییە و ئەو تیمە توێژێنەرە نەرویجییە، ئەم گەشتە ئاسمانییەیان ناویان نا (فرام ٢).

ئەم گەشتە مێژووییە بۆ بۆشایی ئاسمان، لە ماوەی چوار رۆژ لە خولگەی زەویةدا، بەسەر جەمسەری باکوور و جەمسەری باشووری زەویدا سووڕانەوە. (٢٢) تاقیکردنەوەی زانستییان ئەنجامدا. ئەم تاقیکردنەوانە بریتیبوون، لە لێکۆڵینەوە پێشەنگییەکان لەسەر کاریگەرییەکانی نەبوونی کێش، لەسەر جەستەی مر□ق، ک□شەکردنی قارچکی شیاوی خواردن لە بۆشایی ئاسمان، گرتنی یەکەم وێنەی تیشکی ئێکس لە بۆشایی ئاسمانەوە.

لە دوای چوار رۆژ سووڕانەوە بە دەوری جەمسەرەکانی زەویدا، کەپسوولی دراگۆنی هەڵگری چوار کەشتیوانەکان، بەبێ زیان، بە نەرمی بە پەڕەشووت، لە رۆژئاوای ئەمریکادا، لە زەریای هێمن، لە کەناری کالیفۆرنیادا نیشتەوە.

رابیا پێش دەستپێکردنی گەشتەکەیان، بە ئاژانسی راگەیاندنی ئەڵمانی (دی پی ئەی) رایگەیاند: ئامانجمان تەنها بەزاندنی سنوورەکان نییە، بەڵکو رەخساندنی دەرفەتی نوێیە بۆ گەشتکردن بۆ بۆشایی ئاسمان، بۆ فراوانکردنی ئاسۆی گەڕان لە بۆشایی ئاسمانی تایبەت و لێکۆڵینەوەی زانستی، بۆ ئیلهام بەخشینە بە لاوان بۆ ئەوەی هیوا و خەونەکانیان بەدیبهێنن.

رابیا رۆگێ، ئەندامی دەستپێشخەری توێژینەوەی ئەکادیمی ئەماتی□ر□کی ناوازەیە.

بە گوێرەی ناوەندی ئەڵمانی بۆ زانستی ئاسمانی (دی ئێڵ

ئاڵە). رابیا ڕەگە لە ئێستادا پەیوەندی بە لیستی نوخبەی ئەڵمانییەوە کرد. کە تا ئێستا تەنها (١٣) ئەڵمانی، گەشتیان بە ئاسمان کردووە. رابیا ڕەگە شانازی بە ئەوەوە دەکات، کە یەکەم ژنە لە نێوانیاندا.

دوبەی : ٢.٢٥

زیوە بارانە.. شیعر/ کاوە عوسمان عومەر

تۆ سەرلە نوێ
وون ئەبیتەوە
پەڕەسێلکەکانی
ئەو زیوە بارانە
دەخولێنەوە
سۆراخی دیدەنیت ئەکەن

....

لە سۆراخدام، بۆ دوای
وونبوونی قەشەنگی تۆ
لە نێو کەرنەڤاڵەی
ئەو گەڵاڕێزانە پڕمەیی.. و
پرتەقاڵییە ڕووشنانەی
مەستی زیوە بارانەکن

....

شەوان سەرهەڵگرتن
نیشتمانە، بۆ دەم ئەڵێم
بە لەودیو چیاکانی خەفەت
پشویەک نەدەین!.. تا
سەرلە بەیانییەکی

تامخۆش و بەچێژ! وەک شلیکی
دەستی یارێکی نادیار

....

مەیخانەی ڕۆحمەستبوون
لەوێندەرێیە، هاوڕێ
کە زەرد□ پەڕ، کانیەکی هێندە دوور
شەرابی ئەرخەوانی لێئەڕژێ ، ژێێ گیتاری
گیا تەڕەکانی ژێر پەلکەزێڕینەیەکی
قژ تێکەڵ بە سەرابی ئاسمانێکی
چین بە چین بە هەوری گڕکانئاسا
وەک بەندەرێکی جەنجاڵ
پڕاوپڕن لە کەشتی شێتانەی گڕین

....

لە تەنیایا، وونبوون
دڵڕفێنە، مەست وبێهەودا بدرەوشێیتەوە
خۆت بدەیتە شنەیەکی میهرەبان
لە ئەڤینێکی لەدەستچوو
بەخۆت نەزانیبێ
لە ژێر زیوەبارانێ
هەر وا هەوانتە خەوت لێکەوتبێ
نەزانی لە کوێی،
ڕوخسارت پڕ لە تەم بێ
کەس سۆراخت نەزانێ، بتبا
هەنگاوەو بێ ئارامەکان، لەوێیەک
لە هەژماردن نایەن
تۆپەڵە گوڵی سپی
لە دەشتایی کاکی بە کاکی
تابلۆی نەخشێنراوی بەفری هاوینەی وێناکردوە

....

چی پێویستە چیتر پەنجەکان
ووشەت بۆ بنوسن، نابینی
هەر لیوێکی پڕ خوێنی
گوڵە لەیلەکی نێو زەلکاوی

خەوتووی ئێوارەی ڕەوشەن
هەنگوینی ئ□قینێکی وونی تۆی لێ ئەچۆڕێ

تێبینی/ وێنەکە کارێکی هونەری فۆتۆگرا فەری ئئنگلیزی
Kend alf

بە سوپاسەوە لە پەیجی فەرمی خۆی وەگیراوە

دوا لێکۆڵین□□و□.. شیعر\ نەوزاد بەندی

بە باخچەکاندا گەڕام ،
نەک له باخێ ڕوا بی ..
کە پاییز هات دێمەوە ،
نەک له بەهار تۆرا بی !

⋆ ⋆ ⋆

خۆ ئەزانم هەندێ جار ،
خۆت دیل ئەکەی لە خۆتا
وەک جۆرێک لە خۆکوژیی ،
وەک کۆچێکی بێ کۆتا ..

⋆ ⋆ ⋆

تەنها من بۆت ئەگەڕێم ،
بێ شوێن پێ ..بێ ناونیشان
نە جارێکیش بینیومی !
بۆ سۆراخت ، پەرێشان ..

⋆ ⋆ ⋆

ئەڵێن چۆن نەتبینیوە و
بە دوایشیدا ئەگەڕێی ؟

ئەی کێ ئەدۆزیتەوە ،
نایناسی و نازانێ کێی ؟!

★ ★ ★

ئەڵێم بینین ، تاوێکە ،
زۆر زوو کاڵ ئەبێتەوە ..
وێنە دێ و وێنە ئەڕوا ،
یەک جێی ئەو ئەگرێتەوە ..

★ ★ ★

بەڵام بە چرپەی خەیاڵ ،
لە باڵکونی هۆنراوە ..
ئاڵودەی خەونێ ئەبی ،
کە هێشتا نەبینراوە ..

★ ★ ★

لە هەواڵت ئەپرسێ ،
وەک گوڵ کە دێ بە باوە ..
دەستت ئەبا بۆ قەڵەم
وەک هەوێنی هۆنراوە ..

★ ★ ★

هەموو ساتێ لە گەڵتە ،
ئەچێتە جێی ترپەی دڵ ..
گەر پاییزە و گەر زستان ،
ئەو داتئەپۆشێ بە گوڵ ..

★ ★ ★

خەمت ئەخوا ، بۆت ئەگری ،
وەکو عەشقی مانگ و خۆر ..
بێ ئەوەی یەک ببینن ،
دوو تەن ، یەک ڕوناکی زۆر

★ ★ ★

ڕوبارەکان ئەگەڕێم ،

بن بەرد ، ناو پونگی کەنار
بەناو ئەو شەپۆلانەی ،
لە شاخەوە دێنە خوار ..

* * *

ئەڕۆمە ناو ئەشکەوتێ ،
دەفتەری تاریکایی ..
پەڕە پەڕە ئەگەڕێم ،
بە ووردیی ، بە ئاسپایی

* * *

ئەچمە ناو کزەی باوە،
بە بای وەشتا ئەگەڕێم ..
ئەتوت ئەچمە ناو شەماڵ،
کە لە هاوین ئەتۆرێم ..

* * *

ئەچمە کافێیەکی مات ،
پڕ لە دڵی شکاوە ..
هەواڵی تۆ ئەپرسم ،
لە تاڵاوی دوو قاوە ..

* * *

ئەڕۆم بۆ ماڵێکی کۆن ،
شێ وەختە بیڕوخێنێ ..
ئاخر جارێکیان ووتت ؛
ئارامیم تیا ئەڕوێنێ ..

* * *

گەلەرییەکان ئەگەڕێم ،
پشت تابلۆ و پەیکەرەکان..
ناو ڕێبەری پێشانگا و
پاستیل و سێبەرەکان ..

* * *

ئەچمە فڕۆكەخا نە ،
ئاخۆ هەورێكی ڕوون ڕوون
بە پاسپۆرتی سان كیتس ،
ئەمڕۆ سەردانی كردوون ؟

★ ★ ★

هیچم لێ حاڵیی نا بێ ،
بێ تۆ ئەگەڕێمەو ە ..
نازانم بڕۆم بۆ كوێ ،
بێ ئامانج ئەخولێمەوە ..

★ ★ ★

دنیا یەكی بێ وەفا ،
پڕە لە وون و مردوو ..
د□ بەنگ بووین كەوتینە دوای
كڵاوێكی با بردوو ..

★ ★ ★

نالی ئەو هەموو جەورەی
بۆ دوو چاوی خێل كێشا ..
تا لە دنیا دا بڕا ..
تا تەواو دڵی ئێشا ..

★ ★ ★

چۆڵی كرد خاک و خۆڵ و
میرنشینەكەی بابان ..
□ازژ□ی مەرگی گواستەوە
بۆ هەواری غەریبان

مشەخۆر.. شیعـــــر \ نەوشیـــروان ئازاد

گەرای کرم و زیندەچکەکان هەروا فەرن …
لەسەرجەستەی ،
خانەخوێیان..
سەردەمانێک ،
یان هەتاهەن مفتەخۆرن…
بەڵام مشەخۆر ی ئەمە…
گەلێ سپڵەو پێنەزانن…
هەتا سەن ...،
کپن ، متن ،
بەبێ گیانن ..
کەگەورە بون و گەرم بون …
دەبن بە تەوقی گەردەمل ،
وەکو ماری شەخ ئەمەرن…
بێ ئامانن

8/12/2024